

T Á J É K O Z T A T Ó *
*az államháztartás központi alrendszerének
2016. november végi helyzetéről*

2016. december

* Az államháztartás központi alrendszerének havonkénti részletes adatai megtalálhatók a Magyar Államkincstár honlapján (<http://www.allamkincstar.gov.hu>).

ÖSSZEFOGLALÁS

Az elmúlt hónapok adatai rendre azt mutatták, hogy másfél évtizede nem volt ilyen stabil az államháztartás helyzete, mint napjainkban. Nincs ez másként novemberben sem, amikor a központi alrendszer halmozott egyenlege 59,3 milliárd forintos többletet mutat.

A kedvező tendencia egyértelműen bizonyítja, hogy a kormány felelősségteljes gazdálkodást folytat, ennek eredményét pedig minden magyar ember megtapasztalhatja. A költségvetés kedvező helyzete lehetőséget adott a kormánynak arra, hogy egyes területek részére többletforrásokat biztosítson.

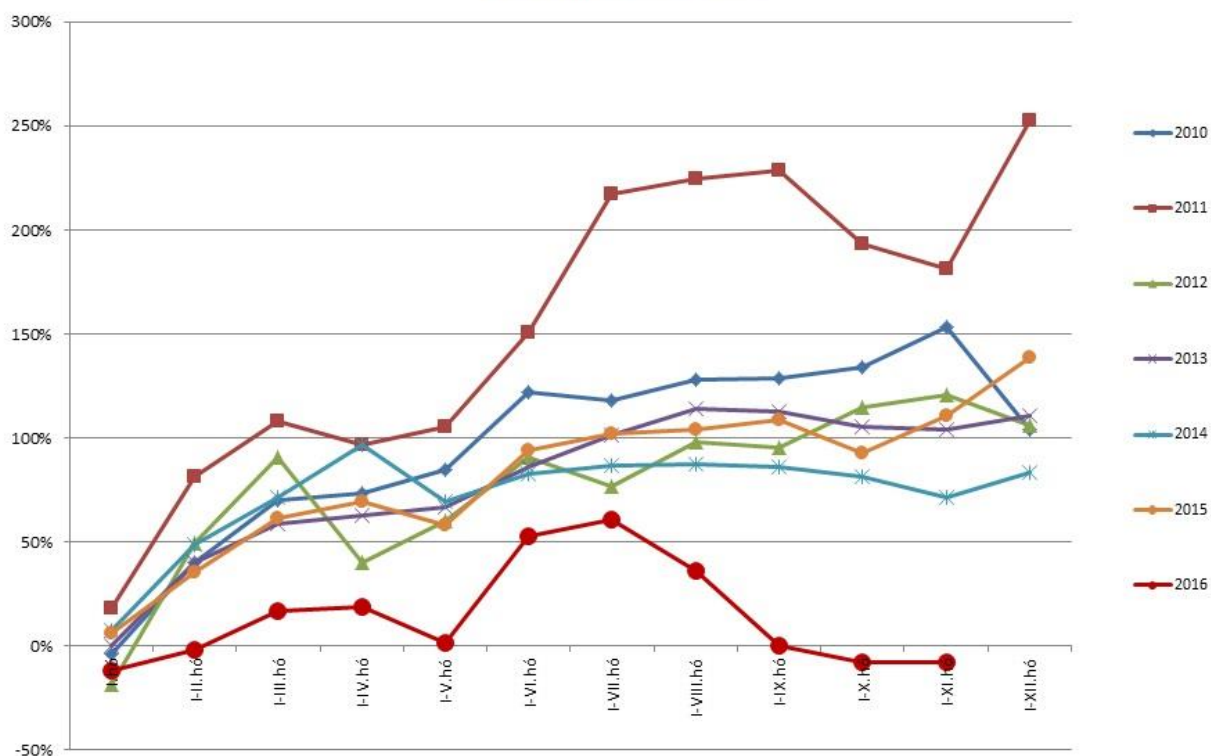
A novemberi halmozott egyenleg a központi költségvetés 10,9 milliárd forintos, a társadalombiztosítás pénzügyi alapjai 8,9 milliárd forintos hiányából, valamint az elkülönített állami pénzalapok 79,1 milliárd forintos többletéből tevődik össze. Tavaly a január-novemberi időszakot nézve 970,7 milliárd forintos hiányt láthattunk, jelentős részben az uniós támogatások hazai megelőlegezése miatt.

Az eltérés emellett több tényező együttes következménye: a kedvező gazdasági folyamatok, a gazdaságfehérítést célzó kormányzati intézkedések sikere, az ezekből adódó magasabb adóbevételek, továbbá a hazánkat jogosan megillető uniós források idej elszámolása eredményezi a stabil költségvetési helyzetet.

Októberhez hasonlóan az év utolsó előtti hónapja ugyancsak többlettel zárt, ami 2,0 milliárd forintot tett ki. Ennek legfőbb indoka – miként korábban is jeleztük –, hogy a költségvetés most számolhatta el az ún. „aszfaltügy” átutalásait, miután a magyar kormány és az Európai Bizottság között megszületett az erre vonatkozó megegyezés.

A kormány célja változatlanul az, hogy olyan intézkedéseket hozzon, melyekkel minden magyar ember léphet egyet előre a saját életében. Ezek közül történelmi jelentőségű, hogy a novemberi hatéves bérmegállapodás nyomán erőteljes bérfeljlesztés indulhat el jövőre, miközben a vállalkozások adóterhei szintén mérséklődnek. Ezáltal hazánk a versenyképesség tekintetében új fokozatba kapcsolhat, hiszen így a korábban feltételezethez képest is nagyobb gazdasági növekedés várható a következő években, megőrizve a költségvetés stabilitását.

**A központi alrendszer egyenlege
az előirányzat százalékában**

Az államháztartás központi alrendszerének november végi főbb pénzforgalmi adatai a következők:

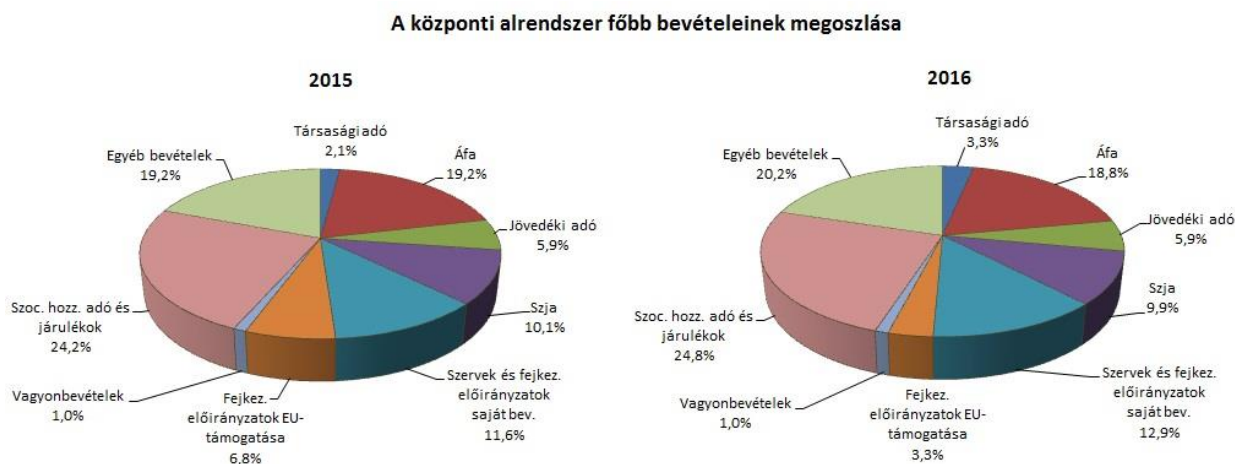
	milliárd forintban		Index (%)	milliárd forintban		Index (%)
	2015. évi tény milliárd forintban (1)	2015. I-XI. hó tény milliárd forintban (2)	tény=100% (2/1)	2016. évi törvényi módosított előirányzat milliárd forintban (1)	2016. I-XI. hó tény milliárd forintban (2)	előirányzat= 100% (2/1)
Központi költségvetés egyenlege	-1 213,9	-1 038,5	85,6	-755,6	-10,9	1,4
bevétel:	11 975,8	10 242,0	85,5	10 603,8	10 500,2	99,0
kiadás:	13 189,7	11 280,5	85,5	11 359,4	10 511,1	92,5
Elkülönített állami pénzalapok egyenlege	2,2	22,0	1 000,0	-6,0	79,1	
bevétel:	511,0	455,2	89,1	595,2	550,1	92,4
kiadás:	508,8	433,2	85,1	601,2	471,0	78,3
Társadalombiztosítási alapok egyenlege	-25,5	45,8		0,0	-8,9	
bevétel:	5 010,3	4 560,6	91,0	5 023,0	4 659,6	92,8
kiadás:	5 035,8	4 514,8	89,7	5 023,0	4 668,5	92,9
EGYENLEG ÖSSZESEN	-1 237,2	-970,7	78,5	-761,6	59,3	
bevétel:	17 497,1	15 257,8	87,2	16 222,0	15 709,9	96,8
kiadás:	18 734,3	16 228,5	86,6	16 983,6	15 650,6	92,2

I.

A KÖZPONTI ALRENDSZER PÉNZÜGYI FOLYAMATAINAK ALAKULÁSA

1. A FŐBB BEVÉTELEK

A központi alrendszer november végi, 15 709,9 milliárd forintot kitevő bevételei az előző év azonos időszakához képest 452,1 milliárd forinttal magasabb összegben alakultak. A vizsgált időszakban lényegesen növekedtek az elmúlt évhez képest a társasági adóból, az általános forgalmi adóból, a jövedéki adóból, a személyi jövedelemadóból, valamint a szociális hozzájárulási adóból és járulékokból származó bevételek. A fejezeti kezelésű előirányzatok uniós bevételei viszont elmaradtak az egy évvel ezelőtti összegtől, melynek alakulásában szerepet játszik az is, hogy a 2007-2013-as programidőszak programjaira az uniós utalás idén már nem ezen a mérleg soron, hanem az „Uniós támogatások utólagos megtérítése” soron teljesül.

A bevételek közül a **társasági adóból** az év első tizenegy hónapjában 518,5 milliárd forint bevétel keletkezett, ami az előző év azonos időszaki értékét 201,7 milliárd forinttal haladta meg. Az előző év azonos időszakához viszonyított jelentős bevételi többlet hátterében a vállalkozások növekedési adóhiteleihez és az előző évről szóló adóbevallások benyújtásához kapcsolódó befizetések állnak. Ezeket a hatásokat részben ellensúlyozza a januári és júniusi kiutalások magas szintje, ami a 2015. decemberi adóelőlegekről, illetve az adóbevallások alapján fizetendő adóról való rendelkezések pénzforgalmi teljesítésének köszönhető. A bevételek alakulását a következő táblázat szemlélteti:

Társaságiadó-bevétel alakulása (milliárd forint)

Megnevezés	2015. I-XI. hó	2016. I-XI. hó	Eltérés	
			Mrd Ft	%
Befizetés	409,2	683,8	274,6	167,1
Kiutalás	92,4	165,3	72,9	178,9
Egyenleg	316,8	518,5	201,7	163,7

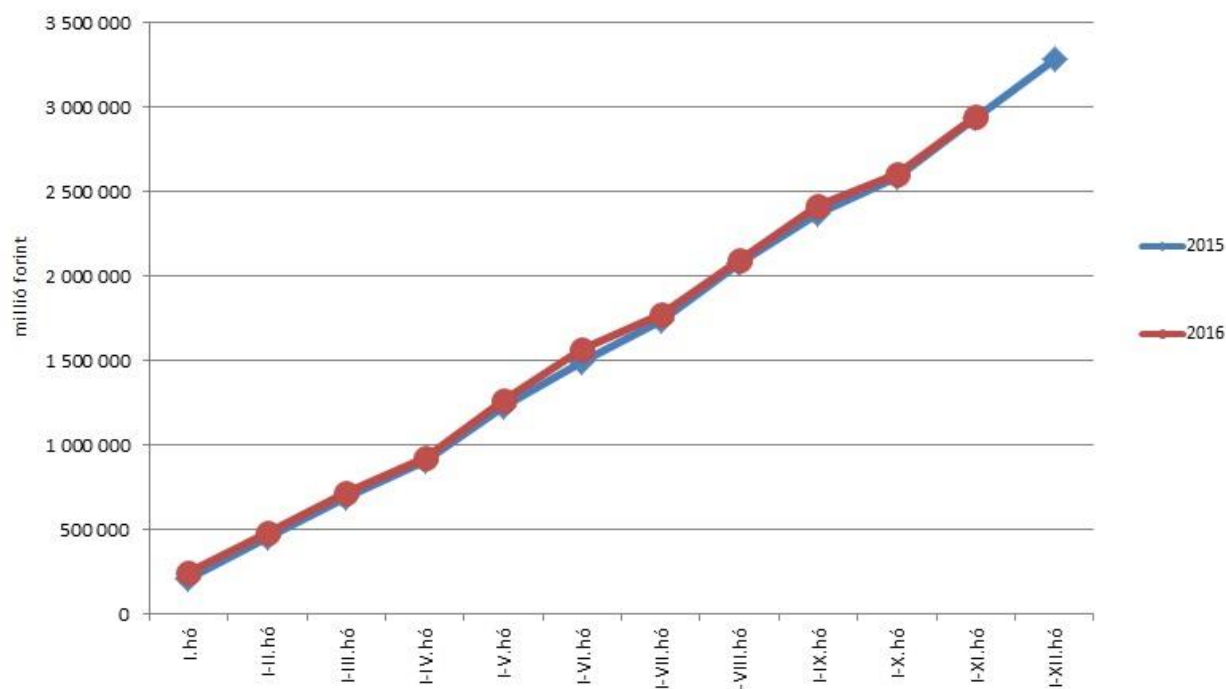
Az **egyéb központosított bevételekből** november végéig összesen 383,3 milliárd forint bevétel teljesült, amely már meghaladta az éves előirányzatot (103,8%). Ezen belül kiemelendő az elektronikus útdíj 141,2 milliárd forintot kitevő összege.

Egyéb központosított bevételek alakulása (millió forint)

Megnevezés	2015. I-XI. hó	2016. I-XI. hó	Eltérés	
			millió Ft	%
Rehabilitációs hozzájárulás	65 732,4	69 692,6	3 960,2	106,0
Környezetvédelmi termékdíjak	55 498,5	57 090,2	1 591,7	102,9
Vízkezelési járulék	11 833,1	12 180,1	347,0	102,9
Hulladéklerakási járulék	10 692,1	8 811,5	-1 880,6	82,4
Elektronikus útdíj	131 520,1	141 229,0	9 708,9	107,4
Korkedvezmény-biztosítási járulék	2 203,2	33,8	-2 169,4	1,5
Időalapú útdíj	46 396,5	55 221,9	8 825,4	119,0
Bírságok	29 422,1	34 882,6	5 460,5	118,6
Egyéb összesen	3 800,6	4 207,4	406,8	110,7
Összesen	357 098,6	383 349,1	26 250,5	107,4

Az év első tizenegy hónapjában az **általános forgalmi adóból** 2947,0 milliárd forint bevétel keletkezett a költségvetésnek, ami az egy évvel korábbi bevételt 16,3 milliárd forinttal haladta meg. Az általános forgalmiadó-bevételek alakulását a következő grafikon mutatja be:

Általános forgalmi adó

A befizetések és a kiutalások alakulása a következők szerint változott:

Általános forgalmi adó bevétel alakulása (milliárd forint)

Megnevezés	2015. I-XI. hó	2016. I-XI. hó	Eltérés	
			Mrd Ft	%
Befizetés	5 011,8	5 075,1	63,3	101,3
Kiutalás	2 081,1	2 128,1	47,0	102,3
Egyenleg	2 930,7	2 947,0	16,3	100,6

A befizetések növekedése a belföldi és import utáni áfabevételnek köszönhető, melyet részben kompenzált a dohánytermékek utáni alacsonyabb befizetés. A belföldi befizetés növekedése jellemzően a kereskedelmi szektorhoz köthető, valamint szerepet játszottak a 2007-2013-as EU költségvetési ciklus utolsó évének meghatározott projektjeihez kapcsolódó elszámolások. Az import utáni befizetések növekedését a forgalom bővülése okozta. A dohánytermékek utáni bevételek csökkenésének hátterében az alacsonyabb dohányadó-jegy-elviteli adatok állnak. A kiutalások 2016. évi emelkedése elsősorban a befizetések növekedésének köszönhető, melynek következtében a magasabb befizetéseket magasabb kiutalások kísérték.

A **jövedéki adóból** származó bevétel az év első tizenegy hónapjában 919,3 milliárd forintot tett ki, amely az egy évvel korábbi bevételnél 12,2 milliárd forinttal magasabb. A bevételek megoszlása a következők szerint alakult:

Jövedéki adó bevétel alakulása (milliárd forint)

Megnevezés	2015. I-XI. hó	2016. I-XI. hó	Eltérés	
			Mrd Ft	%
Üzemanyag jövedéki adó	529,3	555,1	25,8	104,9
Dohánygyártmány jövedéki adó	294,6	275,2	-19,4	93,4
Szeszesital és egyéb termék jövedéki adó	83,2	89,0	5,8	107,0
Jövedéki adók összesen	907,1	919,3	12,2	101,3

Az üzemanyagok esetében a befizetések 2016. évi emelkedését az üzemanyag forgalmának növekedése, valamint a visszatérítések csökkenése egyaránt magyarázza. A dohánytermékek utáni bevételek csökkenésének háttérében a dohányadó-jegy-elviteli adatok állnak. A szeszesitaloknál és egyéb termékeknél a növekedést a forgalom emelkedése és a népegészségügyi termékadót érintő 2017. évi szabályozásváltozás készletezési hatása okozza. A két év összehasonlítását befolyásolja, hogy a népegészségügyi termékadó alkoholtermékekre történő kiterjesztését megelőző 2014. év végi készletezés hatása a 2015. januári bevételekben jelentkezett.

A **pénzügyi tranzakciós illetékből** származó bevétel az év első tizenegy hónapjában 182,1 milliárd forintot tett ki, amely az egy évvel korábbi bevételnél 9,0 milliárd forinttal alacsonyabb. A csökkenés háttérében az illetékköteles tranzakciók körét érintő, 2015 januárjában életbe lépő jogszabályváltozások áthúzó hatása, valamint a fogyasztói kölcsönszerződések forintra átváltásával kapcsolatos kötelezettségcsökkentés bevételre gyakorolt negatív hatása áll.

A **személyi jövedelemadó** államháztartási szintű bevétele az év első tizenegy hónapjában 1553,9 milliárd forint volt, amely 19,0 milliárd forinttal magasabb az egy évvel korábbi összegnél. A bázisidőszaktól való eltérés oka a magasabb bérkiáramlás miatti befizetésnövekedés, illetve ezzel ellentétes hatású szja-kulcs-csökkentés.

Az előző év azonos időszakához képest a befizetések és a kiutalások arányát a következő táblázat részletezi:

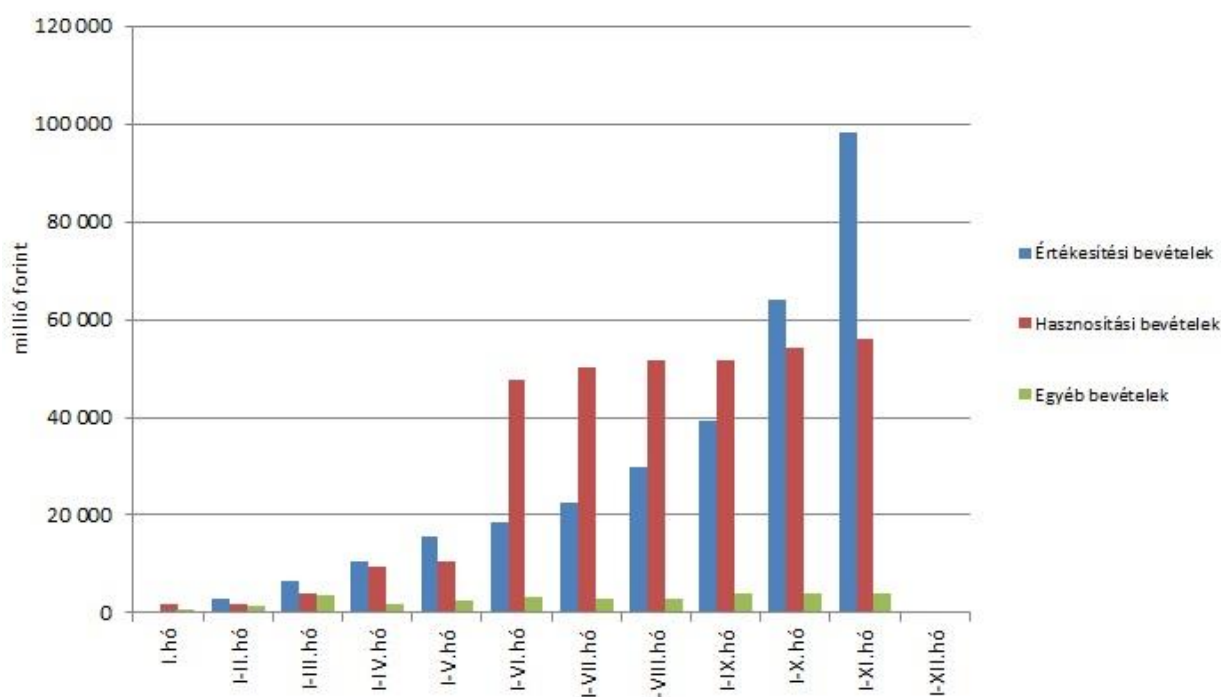
Személyi jövedelemadó bevétel alakulása (milliárd forint)

Megnevezés	2015. I-XI. hó	2016. I-XI. hó	Eltérés	
			Mrd Ft	%
Befizetés	1 617,6	1 645,7	28,1	101,7
Kiutalás	82,7	91,8	9,1	111,0
Egyenleg	1 534,9	1 553,9	19,0	101,2

Az **állami vagyonnal kapcsolatos befizetések** november végi halmozott összege 158,1 milliárd forint volt, melynek főbb tételeit a következő diagram szemlélteti. A bevételek több mint felét az értékesítési bevételek adják, ezek között a meghatározó nagyságrendet az ingatlan- (köztük a termőföld) eladásokból és a kibocsátási egységek

értékesítéséből eredő befizetések jelentik. A hasznosítási jellegű tételek között a meghatározó nagyságrendet az osztalékbefizetések adják.

Állami vagyonnal kapcsolatos befizetések a 2016. évben

Az **egyéb bevételek** összege november végéig 54,4 milliárd forintot tett ki, mely már többszörösen meghaladta az éves törvényi előirányzatot. A túlteljesülés fő oka, hogy több kormányhatározat alapján az előző évi maradványok átcsoportosításának technikai lebonyolításával kapcsolatban pótelőirányzat ellensúlyozása címen összesen több mint 40 milliárd forint került elszámolásra az egyéb bevételek között.

Az „Egyéb uniós bevételek” mérlegcsoporton belül az **„Uniós támogatások utólagos megtérítése”** sor 2016. évi eddigi bevétele 343,7 milliárd forint volt. A törvényi előirányzat többszörös túlteljesülésének oka az államháztartásról szóló törvény módosítása, melynek értelmében a 2007-2013-as programozási időszak operatív programjait érintő, a 2016. év folyamán beérkező bevételek ezen sorra folynak be, a „Fejlesztési kezelt előirányzatok EU támogatása” mérlegcsoport helyett. Az ún. „aszfaltügy” kapcsán ősszel megegyezés született, melynek értelmében feloldásra került a Közlekedés Operatív Program felfüggesztése. Ennek következtében az Európai Bizottság által a felfüggesztés miatt eddig nem utalt összegek megérkeztek, és a költségvetésbe november elején beutalásra kerültek, mely a költségvetés pénzforgalmi egyenlegét javította. E soron további bevételként jelennek meg a 2007 előtti uniós programok utolsó 20%-ának megtérülései.

A **szociális hozzájárulási adóból és járulékokból** származó I-XI. havi bevételek alakulását a következő táblázat mutatja be:

A szociális hozzájárulási adóból és járulékokból származó bevételek alakulása (milliárd forint)

Megnevezés	2015. I-XI. hó	Az alap I-XI. havi bevételén belüli aránya (%)	2016. I-XI. hó	Az alap I-XI. havi bevételén belüli aránya (%)	Eltérés	
					Mrd Ft	%
Nyugdíjbiztosítási Alap	2772,6	98,9	2777,9	98,9	5,3	100,2
Egészségbiztosítási Alap	912,8	52,0	1120,0	60,5	207,2	122,7
Nemzeti Foglalkoztatási Alap	131,8	40,7	197,1	46,2	65,3	149,5
Összesen	3817,2		4095,0		277,8	107,3

A **Nyugdíjbiztosítási Alap** I-XI. havi bevételeinek döntő része, 98,9%-a a **szociális hozzájárulási adóból és járulékokból** származik. Ezen befizetések az előző év azonos időszakához képest 5,3 milliárd forinttal magasabb összegben teljesültek, melynek oka a foglalkoztatottság jelentős mértékű javulása és a munkanélküliség csökkenése következtében a vártnál magasabb bérkiáramlás volt. Az előző évi adatokkal történő összehasonlítás során azt is figyelembe kell venni, hogy megváltozott a szociális hozzájárulási adó megosztási aránya a társadalombiztosítás két pénzügyi alapja között. A Nyugdíjbiztosítási Alap részesedése 2015-ről 2016-ra 85,46%-ról 79,43%-ra, majd 2016. július 1-jétől 74,30%-ra csökkent.

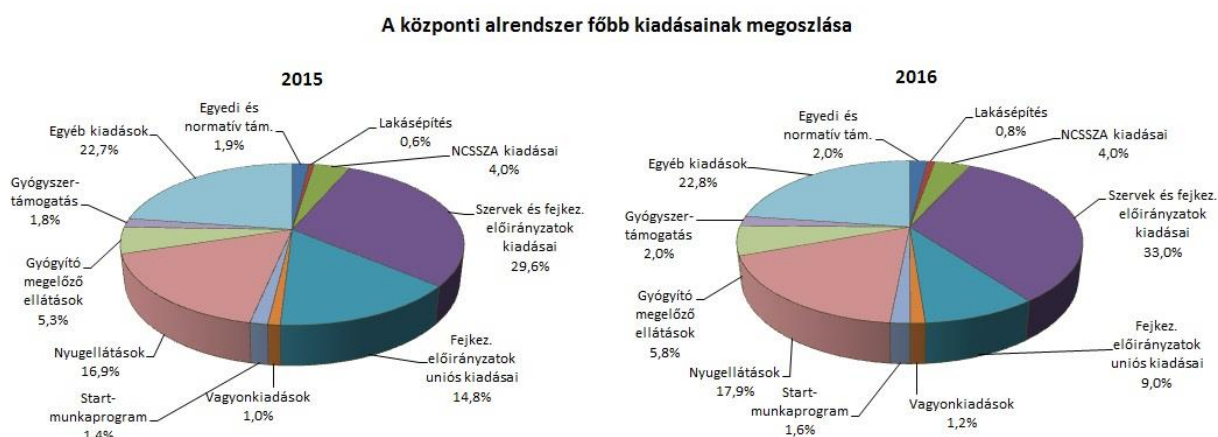
Az **Egészségbiztosítási Alap** esetében a **szociális hozzájárulási adóból és járulékokból** (munkáltatói és biztosított egészségbiztosítási járulék) származó I-XI. havi bevétel az alap összes bevételének 60,5%-át tette ki. Az előző év azonos időszakához viszonyított többletbevétel oka, hogy az Egészségbiztosítási Alap 2016. január 1-jétől a szociális hozzájárulási adóból – az előző évi 14,54% helyett – 20,57%-ban részesült. 2016. július 1-jétől a szociális hozzájárulási adó 20,53%-a illeti meg az Egészségbiztosítási Alapot.

Az **egészségügyi hozzájárulásból** november végéig 162,1 milliárd forint bevétel származott, amely 10,3 milliárd forinttal haladta meg az előző év azonos időszakának összegét.

A 2016. évi költségvetési törvényt módosító 2016. évi LXXVI. törvény szerint a szociális hozzájárulási adó 2016. évben, július 1-jét követően megfizetett összegének 5,17 %-a a **Nemzeti Foglalkoztatási Alapot** (NFA) illeti meg, melyből november végéig 56,1 milliárd forint bevétele származott az alapnak. A fennmaradó 141,0 milliárd forintot pedig az egészségbiztosítási és munkaerőpiaci járulék NFA-t megillető hányada tette ki. Ezzel szemben 2015-ben az alap 131,8 milliárd forintot kitevő bevétele csak a járulékból származott.

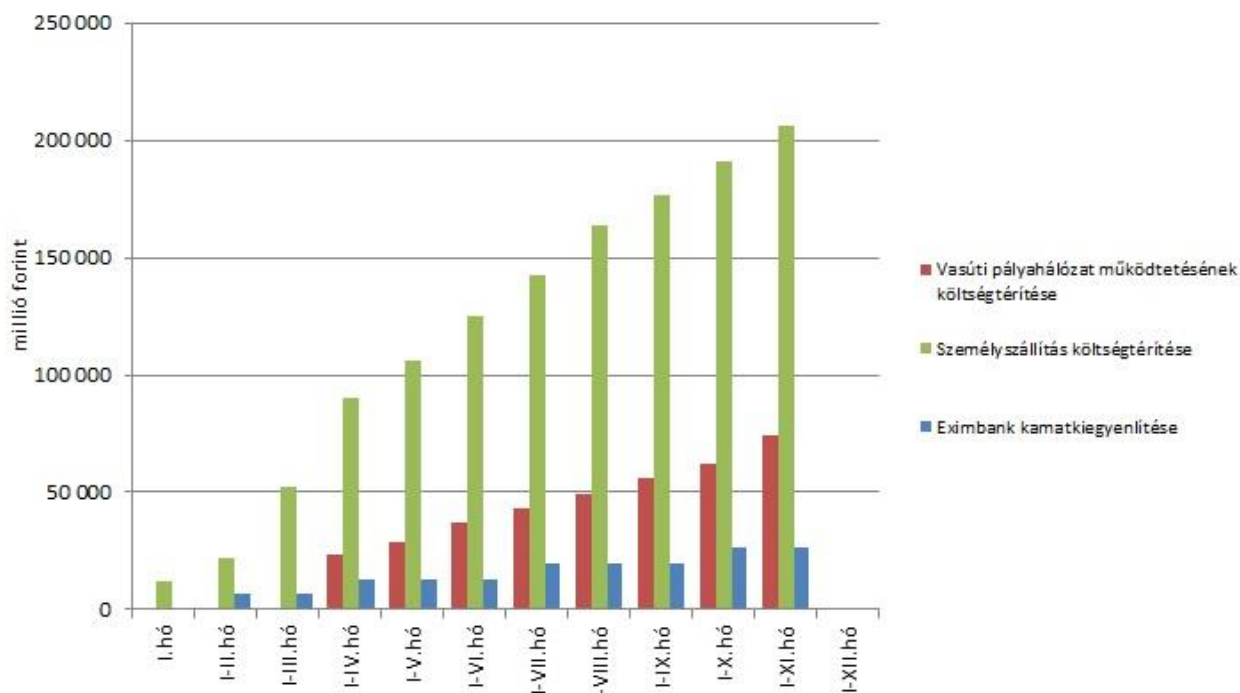
2. A FŐBB KIADÁSOK

A központi alrendszer november végi, 15 650,6 milliárd forint összegű kiadásai 577,9 milliárd forinttal teljesültek alacsonyabb összegben, mint az elmúlt év azonos időszakában, mely főként a szakmai fejezeti kezelésű előirányzatok uniós kiadásainak előző évhez viszonyított mérséklődésével függ össze. Emellett jelentős mértékben elmaradtak a 2015. évi I-XI. havi kiadásoktól a társadalombiztosítási ellátásokhoz történő garancia és hozzájárulások, valamint a kamatkidadások is.

Az **egyedi és normatív támogatásokra** fordított kiadások ez év november végéig 306,8 milliárd forintot tettek ki, amely összeg közel azonos az előző év ugyanazon időszakában történt teljesítés értékével. A kiadások meghatározó tételeit a közösségi közlekedés, illetve a vasúti pályahálózatok működtetésének finanszírozását illetően közszolgáltatási szerződésekben, az Eximbank Zrt.-nek fizetett kamatkiegyenlítés esetében jogszabályban meghatározott ütemezés alapján fizeti az állam. A főbb tételek alakulását a következő diagram szemlélteti:

Egyedi és normatív támogatások a 2016. évben

A **lakásépítési támogatásokra** fordított kiadások a 2016. év első tizenegy hónapjában 132,0 milliárd forintot tettek ki, ami 38,9%-kal magasabb a 2015. év azonos időszakához viszonyítva. Az eltérés legfőbb oka a 2015. július 1-jétől bevezetett családi otthonteremtési kedvezmény, amelyet 2016. január 1-jével tovább bővítettek. A kiadásokat olyan egyéb tényezők együttes hatása is befolyásolja, mint az árfolyam és a referenciahozamok, valamint az egyes konstrukciót igénybe vevők létszámának változása.

A **Nemzeti Család- és Szociálpolitikai Alap (NCSSZA)** a családi támogatásokat, a korhatár alatti ellátásokat, a jövedelempótló és jövedelemkiegészítő szociális támogatásokat, valamint a különféle jogcímen adott térítéseket tartalmazza. A főbb támogatásokat a következő táblázat részletezi:

A Nemzeti Család-és Szociálpolitikai Alap kiadásainak alakulása (milliárd forint)

Megnevezés	2015. I-XI. hó	2016. I-XI. hó	Eltérés	
			Mrd Ft	%
Családi támogatások	384,6	379,1	-5,5	98,6
<i>Ebből:</i>				
<i> családi pótlék</i>	296,2	291,7	-4,5	98,5
<i> gyermekgondozási segély/gyermekgondozást segítő ellátás</i>	57,9	57,8	-0,1	99,8
<i> életkezdési támogatás</i>	5,1	5,3	0,2	103,9
Korhatár alatti ellátások	125,7	105,4	-20,3	83,9
<i>Ebből:</i>				
<i> korhatár előtti ellátás és balettművészeti életjáradék</i>	51,9	33,6	-18,3	64,7
<i> szolgálati járandóság</i>	73,8	71,8	-2,0	97,3
Jövedelempótló és jövedelemkiegészítő szociális támogatások	120,5	117,6	-2,9	97,6
<i>Ebből:</i>				
<i> járási szociális feladatok ellátása</i>	62,4	61,0	-1,4	97,8
<i> fogyatékosági támogatás és vakok személyi járadéka</i>	30,8	31,4	0,6	101,9
<i> politikai rehabilitációs és más nyugdíj-kiegészítések</i>	13,5	12,3	-1,2	91,1
Különféle jogcímen adott térítések	22,2	20,7	-1,5	93,2
<i>Ebből:</i>				
<i> közgyógyellátás</i>	15,7	14,2	-1,5	90,4
Összesen	653,0	622,8	-30,2	95,4

A **családi támogatások** esetében a korábban elindult Népesedéspolitikai Akció hatékonyan segíti elő a kedvező demográfiai folyamatokat, ugyanakkor a támogatási rendszerbe belépő érintettek létszámának folyamatos növekedése még nem tudja kompenzálni a korábbi évek kedvezőtlen folyamatai következtében kilépők miatti létszámkiesést. A fiatalok életkezdési támogatása esetében a jelzett 3,9%-os növekedés döntő többségében a jogosultak számának emelkedéséből fakad. A **korhatár alatti ellátások** esetében a csökkenés döntő részben a korhatár előtti ellátásoknál következett be, tekintettel arra, hogy az érintettek időközben betöltötték a rájuk vonatkozó nyugdíjkorhatárt, így teljes jogú öregségi nyugdíjra lettek jogosultak. (Ezen létszámcsökkenés hatása meghaladta az ellátások januárban végrehajtott emelésének (1,6%) a hatását.) A **jövedelempótló és jövedelemkiegészítő szociális támogatások** közül a legnagyobb összeget a járási szociális feladatok ellátására fordították. 2015. januártól az NCSSZA kiadásai között jelenik meg a járási szociális feladatok ellátása, amely az ápolási díj és az időskorúak járadéka mellett 2015. márciustól a foglalkoztatást helyettesítő támogatás, valamint az újonnan bevezetett egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatás forrását is tartalmazza. A fogyatékosági támogatás és a vakok személyi járadéka esetében a növekedést döntően az ellátások nyugdíjemelés mértékének megfelelő indexálása okozta.

A **helyi önkormányzatok támogatása** 2016. november végéig összesen 613,1 milliárd forintban teljesült, amely 17,6 milliárd forinttal magasabb az előző év azonos időszakához viszonyítva. A helyi önkormányzatok 2016. évi feladataihoz a hatályos költségvetési törvény 674,3 milliárd forint állami támogatást biztosít, amely a 2015. évi törvényi módosított előirányzatot 18,3 milliárd forinttal haladja meg. Az eltérés több

tényező ellentétes hatásának az eredménye. A helyi önkormányzatok támogatását csökkentette a segélyezési ellátások járási hivatalokhoz történő áttelepítése, az önkormányzatok és társulásaik európai uniós fejlesztési pályázatai saját forrás kiegészítésének és a fővárosi közösségi közlekedés támogatásának csökkentése. Ezzel ellentétben az előirányzatot növelte a gyermekétkeztetési támogatások körének bővülése, az óvodapedagógusok bérének, valamint egyes fejlesztési jogcímek támogatásának emelése. A jelentősebb tételeket a következő táblázat mutatja:

A helyi önkormányzatok támogatásának alakulása (milliárd forint)

Megnevezés	2015. I-XI. hó	2016. I-XI. hó	Eltérés	
			Mrd Ft	%
A helyi önkormányzatok általános működésének és ágazati feladatainak támogatása	493,6	499,8	6,2	101,3
<i>helyi önkormányzatok működésének általános támogatása</i>	139,1	140,3	1,2	100,9
<i>települési önkormányzatok egyes köznevelési feladatainak támogatása</i>	152,3	158,7	6,4	104,2
<i>települési önkormányzatok szociális, gyermekjóléti és gyermekétkeztetési feladatainak támogatása</i>	173,6	171,9	-1,7	99,0
<i>települési önkormányzatok kulturális feladatainak támogatása</i>	28,6	28,9	0,3	101,0
Helyi önkormányzatok kiegészítő támogatása	80,0	72,2	-7,8	90,3
Költségvetési szerveknél foglalkoztatottak kompenzációja	8,4	7,1	-1,3	84,5
Szociális ágazati kiegészítő pótlék támogatása*	3,0	6,7	3,7	223,3
Támogató szolgáltatások, közösségi ellátások, utcai szociális munka és a Biztos Kezdet Gyerekház működésének támogatása**	-	1,3	1,3	-
Év közben létrejött új jogcímek kiadásai***	10,5	26,0	15,5	247,6
Összesen	595,5	613,1	17,6	103,0

*A szociális ágazati kiegészítő pótlék 2015.07.01-jén került bevezetésre.

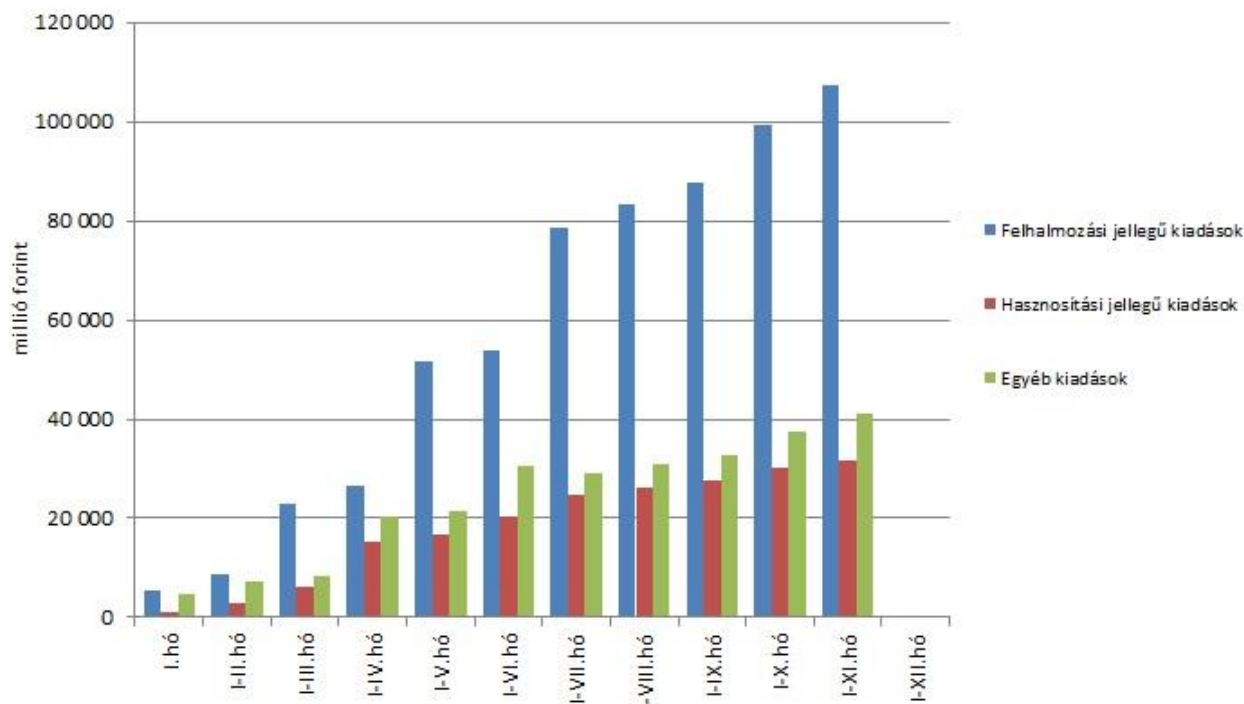
**2016.01.01-jétől tartoznak a helyi önkormányzatok feladatai közé a támogató szolgáltatások, a közösségi ellátások, az utcai szociális munka és a Biztos Kezdet Gyerekház működésének támogatása.

***2016. I-XI. hóban jelentős összeg került biztosításra az önkormányzatok feladatainak támogatására.

A „Hozzájárulás az EU költségvetéséhez” mérleg soron november végéig teljesített összeg (268,8 milliárd forint) a tervezettnél megfelelően alakult, ami az éves előirányzat 85,4%-os teljesítését jelenti. Ez 2,6 milliárd forinttal haladta meg a 2015. év első tizenegy havi kiadását.

Az **állami vagyonnal kapcsolatos kiadások** november végi halmozott összege 180,2 milliárd forint volt, amelynek nagyságrendjét az állami vagyonnal kapcsolatos ingatlanberuházások és az állami tulajdonú társaságokkal kapcsolatos kiadások határozták meg. A vagyonszármazékok főbb tételeit a következő grafikon mutatja:

Állami vagyonnal kapcsolatos kiadások a 2016. évben

Az elkülönített állami pénzalapok kiadásai közül jelentősebb összeget tett ki a **Nemzeti Foglalkoztatási Alapból finanszírozott Start-munkaprogram** kiadása, amely november végéig 244,4 milliárd forint lett. Ez az előző év azonos időszakában teljesített összeget 15,7 milliárd forinttal haladta meg. Az idei magasabb előirányzattal összefüggésben, az új programok indulásával nagyobb összegű előleget adott át az alap a felhasználók részére. Ezek finanszírozása révén magasabb az idei teljesítés.

A társadalombiztosítás pénzügyi alapjain belül nagyságrendileg kiemelkedő tétel volt a **Nyugdíjbiztosítási Alapnál a nyugellátásokra** fordított 2796,6 milliárd forint. A kifizetések tartalmazzák a 2015. december 31-ig megállapított ellátásokra vonatkozó január havi 1,6%-os nyugdíjemelés összegét. Az előző év azonos időszakához képest a nyugdíjakra 55,9 milliárd forinttal, 2%-kal költött többet a költségvetés, ezen belül a nők 40 éves szolgálati jogviszonyával igényelhető ellátására 21,9 milliárd forinttal, 13,2%-kal magasabb összeg került kifizetésre, mint tavaly az I-XI. hónapban.

Az **Egészségbiztosítási Alap** összes kiadásának 28,9%-át a **pénzbeli ellátásokra** fordított összeg adta. Az ellátások részletes bemutatását a következő táblázat tartalmazza:

Az Egészségbiztosítási Alap pénzbeli ellátásokra fordított kiadásainak alakulása (milliárd forint)

Megnevezés	2015. I-XI. hó	2016. I-XI. hó	Eltérés	
			Mrd Ft	%
Pénzbeli ellátások	516,4	536,0	19,6	103,8
<i>Ebből:</i>				
<i>Rokkantsági, rehabilitációs ellátások</i>	292,2	282,9	-9,3	96,8
<i>Gyermekgondozási díj</i>	103,9	118,4	14,5	114,0
<i>Táppénz</i>	70,0	80,9	10,9	115,6

Az Egészségbiztosítási Alapon belül a legnagyobb kiadási előirányzatot képező **gyógyító-megelőző ellátásra** november végéig kifizetett összeg 911,4 milliárd forint volt, amely 6,4%-kal haladta meg az egy évvel ezelőtti kiadásokat. Augusztustól – januárig visszamenőleg – a területi ellátási kötelezettségű háziorvosi szolgálatok, valamint a védőnői és a fogászati szolgáltatók magasabb összegű díjazásban részesülnek. A kiadások tartalmazzák továbbá az egészségügyi ágazati bérfejlesztésről szóló megállapodás alapján az év utolsó negyedében fizetendő többletjuttatás kéthavi összegét.

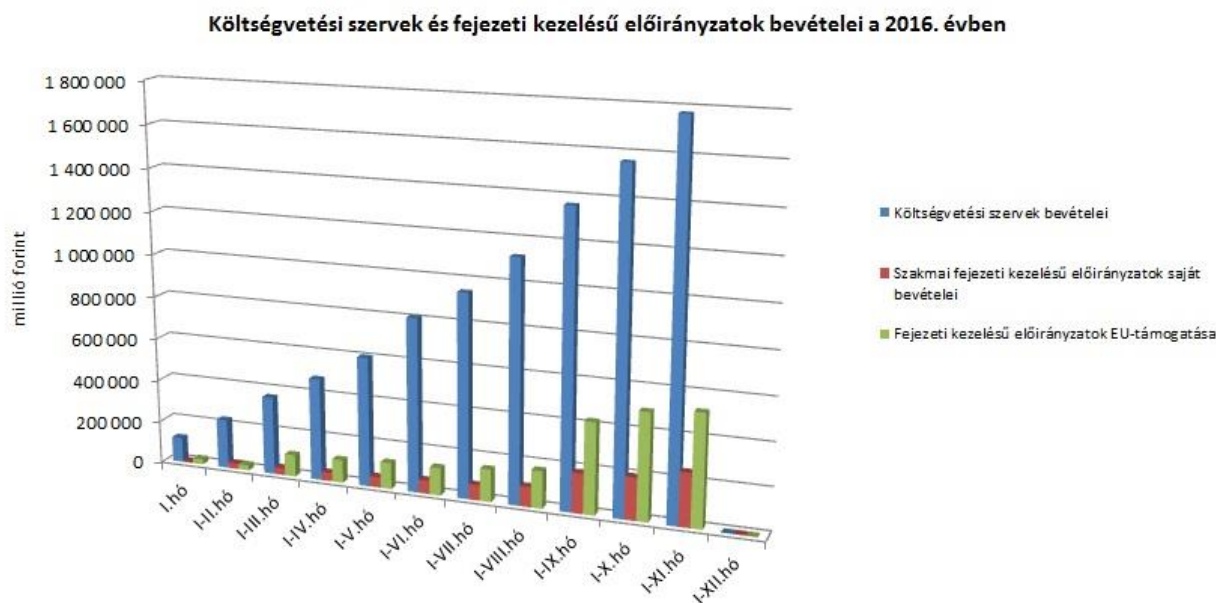
3. A KÖZPONTI KÖLTSÉGVETÉSI SZERVEK ÉS FEJEZETI KEZELÉSŰ ELŐIRÁNYZATOK ALAKULÁSA

2016 első tizenegy hónapjában a **központi költségvetési szervek bevételei** összesen 1775,1 milliárd forintot tettek ki, mely 8,2%-kal magasabb a 2015. év első tizenegy havi bevételeinél. Az intézmények bevételei közül 653,2 milliárd forint az Országos Egészségbiztosítási Pénztár által az intézményeknek utalt támogatás, lényegesen meghaladva a tavalyi évi e célú támogatásokat. További jelentősebb tételek a következők: 367,1 milliárd forint uniós programok (2014-2020 közötti kohéziós politikai operatív programok) előirányzat-felhasználási számlájáról közvetlenül érkezett bevétel több intézmény részére különböző projektek támogatási előlegeként, 43,5 milliárd forint jóváírás a Honvédelmi Minisztérium és a Belügyminisztérium intézményeinél a Belügyminisztérium „Tömeges bevándorlás kezeléséhez kapcsolódó kiadások” törvénysoráról, 29,4 milliárd forint uniós programok (Nemzeti Stratégiai Referenciakeret) lebonyolítási számlájáról több intézmény részére érkezett bevétel, valamint 25,1 milliárd forint bevétel a Belügyminisztérium és a Honvédelmi Minisztérium intézményeinél a Belügyminisztérium "A terrorellenes intézkedések megvalósításához kapcsolódó kiadások" fejezeti kezelésű előirányzat terhére.

A **szakmai fejezeti kezelésű előirányzatok** esetében a **hazai forrásból származó bevételek** 2016 első tizenegy hónapjában 249,3 milliárd forintot tettek ki, ez az összeg az előző év azonos időszakában 127,7 milliárd forint volt. Az idei bevételből 122,3 milliárd forint a Gazdaságfejlesztési és Innovációs Operatív Program európai uniós törvénysorról történő átvezetés összege, 27,7 milliárd forintot tettek ki az uniós fejlesztések operatív programjai előirányzat-felhasználási keretszámlájára a lebonyolítási számlákról visszautalt összegek, 7,5 milliárd forint a Belügyminisztérium „Kormányzati infokommunikációs szolgáltatások” törvénysoron jóváírt bevétel, hozzávetőlegesen 6,5 milliárd forint a kormányhatározatok alapján történt maradványátvételek összege.

Az **uniós előirányzatokon** november végéig 522,8 milliárd forint bevétel keletkezett. Kiemelhető, hogy a 2007-2013-as programozási időszak operatív programjaira teljesített bizottsági utalások – az államháztartási törvény közelmúltban hatályba lépett módosítása értelmében - már nem a XIX. fejezetbe folynak be, vagyis nem a „Szakmai fejezeti kezelésű előirányzatok EU-támogatása” soron jelennek meg, hanem az „Egyéb uniós bevételeken” belül az „Uniós támogatások utólagos megtérítése” sorra érkeznek. A 2014-2020-as programok esetében pedig a decemberi elszámolási körből eredő uniós támogatás valószínűleg idén már nem érkezik be a költségvetésbe.

A 2016. évi, együttesen 2547,2 milliárd forint összegű bevételek megoszlását a következő grafikon szemlélteti:

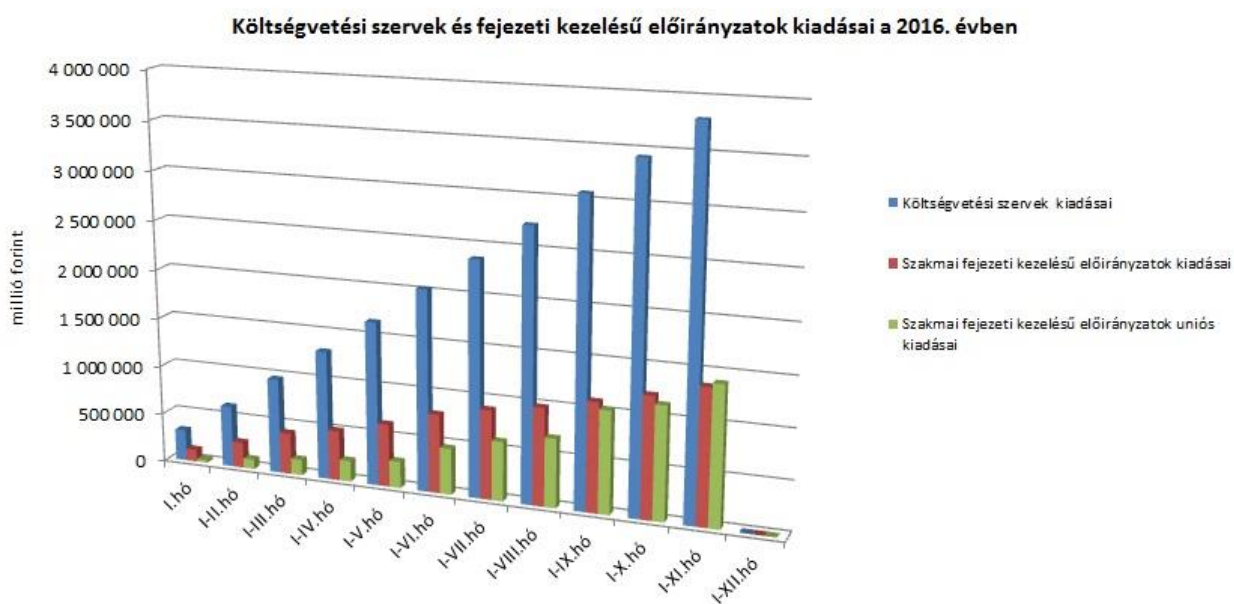
A **költségvetési szervek kiadásai** 2016 első tizenegy hónapjában 3804,4 milliárd forintot tettek ki, mely 31,2 milliárd forinttal haladta meg a 2015. január-novemberi kiadásokat. Az intézmények teljesítéséből 2394,4 milliárd forintot tett ki a személyi juttatásokra és szociális hozzájárulási adóra, a munkaadókat terhelő járulékokra kifizetett összeg, mely 154,0 milliárd forinttal haladta meg az előző év azonos időszakában e célra folyósított összeget. Ezenkívül az alábbi nagyobb összegű kifizetések történtek: 28,4 milliárd forint a külképviseletek január-december havi devizaállományára a Külképviseletek Igazgatásánál, 23,2 milliárd forint kiadás a Büntetés-végrehajtás Országos Parancsnokságánál a magyar-szerb határzár kiépítésére, 17,8 milliárd forint a Honvédelmi Minisztérium Védelemgazdasági Hivatal költségvetéséből Gripen bérleti díjakra, valamint 15,8 milliárd forint a Nemzeti Közlekedési Hatóság költségvetési törvényben meghatározott befizetése a központi költségvetés részére.

A **szakmai fejezeti kezelésű előirányzatokon belül a hazai forrásból finanszírozott kifizetések** 2016. első tizenegy havi teljesítése 1365,7 milliárd forintot tett ki, amely 32%-kal magasabb, mint az előző év azonos időszakában kifizetett összeg. Ezen időszak kiadásaiból az alábbi tételek emelhetők ki: 281,9 milliárd forint kifizetés normatív finanszírozásra (köznevelési célú humánszolgáltatás és működési támogatás, nem állami felsőoktatási intézmények támogatása, hit- és erkölcsoktatás, tankönyvtámogatás, köznevelési szerződések, szociális célú humánszolgáltatások támogatása), 96,7 milliárd forint az autópálya rendelkezésre állási díj, 83,2 milliárd forint utalása a Nemzeti Fejlesztési Minisztérium „Közúthálózat fenntartás és működtetés”, valamint „Útdíjrendszerek működtetése” törvénysorokról, 80,7 milliárd forint kifizetése a Földművelésügyi Minisztérium „Folyó kiadások és jövedelemtámogatások” törvénysor terhére, 69,1 milliárd forint folyósítása a Nemzeti Fejlesztési Minisztérium „Közúthálózat felújítása” fejezeti kezelésű előirányzatról, 43,5 milliárd forint a Belügyminisztérium „Tömeges bevándorlás kezeléséhez kapcsolódó kiadások” törvénysor terhére történő utalások összege a Belügyminisztérium és a Honvédelmi Minisztérium intézményei javára, 32,6 milliárd forint kifizetése a Belügyminisztérium „A terrorellenes intézkedések

megvalósításához kapcsolódó kiadások” fejezeti kezelésű előirányzat terhére a Honvédelmi Minisztérium és a Belügyminisztérium részére, valamint 31,8 milliárd forint a Nemzeti Fejlesztési Minisztérium fejezetnél a „Kiemelt közúti projektek” és a „Kiemelt közúti beruházások” törvénysorok terhére. Az eltérésben szerepet játszottak többek között a Nemzeti Fejlesztési Minisztérium fejezetből közúthálózat felújítására, fenntartására és működtetésére, az útdíjrendszerek működtetésére, a kiemelt közúti projektek finanszírozására kifizetett összegek, valamint a tömeges bevándorlás kezelésével, illetve a terrorellenes intézkedések megvalósításával kapcsolatos kiadások.

Az **uniós programok** előirányzatain 2016. november végéig összesen 1406,8 milliárd forint kifizetés történt, ami az éves előirányzat 98,2 %-os teljesítését jelenti. Az uniós kiadási előirányzatokon belül a Nemzeti Stratégiai Referenciakeret sorai 312,5 milliárd forintban teljesültek, míg az új, 2014-2020-as programozási időszak operatív programjaihoz (Széchenyi 2020-as programok) kapcsolódó kifizetések elérték a 1024,9 milliárd forintot. A 2014-2020-as programozási időszak operatív programjaihoz kapcsolódó kifizetések volumene megnövekedett, az év utolsó hónapjában jelentős, több száz milliárd forintos kifizetésekre lehet számítani, aminek forrása a közelmúltban a kormány által engedélyezett 800,0 milliárd forint értékű felülről nyitás. Az engedélyezett többlettámogatás ütemezetten, a kifizetésekhez igazodva kerül rendelkezésre bocsátásra a Széchenyi 2020-as programok előirányzatainak számára. Az új operatív programok közül a Gazdaságfejlesztési és Innovációs Operatív Program fizetett ki a legtöbbet, 417,3 milliárd forintot, míg az Integrált Közlekedésfejlesztési Operatív Program esetében mintegy 178 milliárd forint kifizetés történt.

A **2016. évi, együttesen 6576,9 milliárd forint összegű kiadások** megoszlását a következő grafikon szemlélteti:

4. KAMATEGYENLEG

A bevételek és kiadások egyenlegeként adódó 899,1 milliárd forint összegű **nettó kamatkiadás** 11,1 milliárd forinttal lett magasabb az előző év azonos időszakához képest, mely a kamatfizetések éven belüli eltérő lefutásával magyarázható.

A kamategyenleg összetétele (milliárd forint)

	I-XI. hó	
	2015	2016
1. Bevétel	218,5	139,6
1.1. Forint	219,4	140,7
1.1.1. Államkötvények kamata	208,4	138,3
1.1.2. Kincstárjegyek kamata	0,6	2,3
1.1.3. KESZ forintbetét kamata	10,4	0,1
1.2. Deviza	-0,9	-1,1
1.2.1. Devizaműveletek kamatelszámolásai	-0,9	-1,1
2. Kiadás	1106,5	1038,7
2.1 Forint	817,3	783,7
2.1.1. Forinthitelek kamata	18,3	20,1
2.1.2. Államkötvények kamata	720,3	690,8
2.1.3. Kincstárjegyek kamata	78,7	72,8
2.1.4. Egyéb függő tételek	0,0	0,0
2.2. Deviza	289,2	255,0
2.2.1. Devizahitelek kamata	33,0	30,5
2.2.2. Devizakötvények kamata	256,2	224,5
3. Kamategyenleg	888,0	899,1

II. AZ ÁLLAMHÁZTARTÁS KÖZPONTI ALRENDSZERÉNEK FINANSZÍROZÁSA

1. Állományi adatok

A központi költségvetés adóssága november végéig 790,2 milliárd forinttal **növekedett** négy, egymást részben ellensúlyozó tényező következtében:

- **Az első tényező** a kedvező piaci helyzetben megvalósított nettó forintkibocsátás – döntően a lakosságnak közvetlenül értékesített állampapírokból – 2213,2 milliárd forint összegben, ami a költségvetés éves hiányát és részben a lejáráó devizaadósságot finanszírozza. A Kincstári Egységes Számla ennek következtében 1137,2 milliárd forinttal növekedett az év végéhez képest.
- **A második, az előbbivel ellentétes hatású, csökkentő tényező** a nettó deviza lejárat 1364,7 milliárd forint értékben, amit forintkibocsátások finanszíroztak.
- **A harmadik, ugyancsak csökkentő hatású tényező** a forint árfolyamának az elmúlt év végéhez képest bekövetkezett erősödése, amely az adósság devizában fennálló részének forintban számított nyilvántartási értékét 39,7 milliárd forinttal csökkentette.
- **A negyedik, szintén csökkentő hatású tényező** a deviza-keresztárfolyamok változása, ami az állam partnerkockázatát csökkentő mark-to-market betétállományokat csökkentette 18,6 milliárd forint összegben.

Az előzetes adatok szerint november végén a **központi költségvetés forint- és devizaadóssága** az alábbiak szerint alakult:

A központi költségvetés adósságának alakulása 2016-ban, milliárd forint

	2015 december 31.		kibocsátás (növekedés)	törlesztés (csökkenés)	egyéb változás	nettó változás	2016. november		változás százalékpont
	előzetes állomány	megoszlás (%)					I-XI hónap		
1. Forint	16 207,9	65,62	9 359,5	7 146,3	0,0	2 213,2	18 421,2	72,27	6,65
1.1. Hitel	694,1	2,81	170,9	0,0	0,0	170,9	865,0	3,39	0,58
1.1.1. Külföldi	694,1	2,81	170,9	0,0	0,0	170,9	865,0	3,39	0,58
1.1.2. Belföldi	0,0	0,00	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,00	0,00
1.2. Állampapír	15 513,8	62,81	9 188,6	7 146,3	0,0	2 042,3	17 556,2	68,87	6,07
1.2.1. Piaci értékesítésű	15 462,3	62,60	9 188,6	7 134,8	0,0	2 053,8	17 516,1	68,72	6,12
1.2.1.1. Kötvény	11 043,4	44,71	2 446,1	1 953,5	0,0	492,6	11 536,0	45,26	0,55
1.2.1.2. Diszkontkincstárjegy	901,6	3,65	2 895,2	2 717,9	0,0	177,3	1 078,8	4,23	0,58
1.2.1.3. Lakossági állampapír	3 517,4	14,24	3 847,3	2 463,4	0,0	1 383,9	4 901,3	19,23	4,99
1.2.2. Nem piaci értékesítésű	51,5	0,21	0,0	11,5	0,0	-11,5	40,0	0,16	-0,05
2. Deviza	7 735,8	31,32	176,7	1 541,4	-39,7	-1 404,4	6 331,4	24,84	-6,48
2.1. Hitel	1 696,8	6,87	0,0	515,5	-8,8	-524,3	1 172,5	4,60	-2,27
2.1.1. Külföldi	1 614,2	6,54	0,0	492,0	-8,1	-500,1	1 114,1	4,37	-2,16
2.1.1.1. Nemzetközi hitelcsomag (EU)	469,7	1,90	0,0	469,4	-0,3	-469,7	0,0	0,00	-1,90
2.1.1.2. Egyéb	1 144,5	4,63	0,0	22,7	-7,8	-30,5	1 114,1	4,37	-0,26
2.1.2. Belföldi	82,6	0,33	0,0	23,5	-0,6	-24,1	58,4	0,23	-0,11
2.2. Állampapír	6 039,0	24,45	176,7	1 025,9	-30,9	-880,1	5 158,9	20,24	-4,21
2.2.1. Külföldi	5 198,9	21,05	42,3	543,1	-29,1	-529,8	4 669,0	18,32	-2,73
2.2.1.1. Devizakötvény	5 198,9	21,05	42,3	543,1	-29,1	-529,8	4 669,0	18,32	-2,73
2.2.2. Belföldi	840,1	3,40	134,4	482,8	-1,9	-350,3	489,9	1,92	-1,48
2.2.2.1. Devizakötvény	840,1	3,40	134,4	482,8	-1,9	-350,3	489,9	1,92	-1,48
Összesen	23 943,7	96,94	9 536,3	8 687,7	-39,7	808,9	24 752,6	97,11	0,17
Egyéb kötelezettség	756,0	3,06	1 535,5	1 548,0	-6,1	-18,6	737,3	2,89	-0,17
MINDÖSSZESEN	24 699,7	100,00	11 071,7	10 235,7	-45,8	790,2	25 489,9	100,00	0,00

Megjegyzés: a táblában szereplő tizedes eltérések kerekítésből adódnak.

A központi költségvetés devizaadóssága november végéig 1404,4 milliárd forinttal 6331,4 milliárd forintra csökkent az elmúlt év végéhez képest. A devizaadósság részaránya a 2015. év végi 31,3%-os szintről 24,8%-os szintre csökkent a teljes adósságon belül.

A költségvetés forintadóssága november végéig 2213,2 milliárd forinttal nőtt, és 18 421,2 milliárd forintot ért el, a forintrészarány elérte a teljes államadósság 72,3%-át. 2015 decemberében ez az arány 65,6% volt.

November végén a lakossági állampapírok állománya 4901,3 milliárd forintot tett ki, ami 1383,9 milliárd forint növekedést jelent 2015. december vége óta. Ez döntően két tényezőre vezethető vissza. A lakossági ügyfelek által vásárolható, egy évnél hosszabb futamidejű *Prémium Magyar Államkötvény* és a *Bónusz Magyar Államkötvény* együttes állománya 2016. november végén 263,4 milliárd forintos ez évi növekedés hatására 1461,8 milliárd forintot tett ki. Megfigyelhető tehát, hogy a lakosság a hosszabb futamidejű állampapírokat is keresi. A kamatozó kincstárjegyek állománya 2969,5 milliárd forint volt november végén, ami 1072,5 milliárd forinttal haladta meg az év végi állományt.

A külföldi befektetők állampapír állománya novemberben 67,6 milliárd forinttal csökkent az előző hónaphoz képest. A külföldi állomány 99,8%-a, 3602,8 milliárd forint államkötvény és 0,2%-a, 5,5 milliárd forint diszkontkincstárjegy. A külföldi állomány átlagos hátralévő futamideje november végén 5,4 év volt, amely kismértékű csökkenést jelent az előző hónap végéhez képest.

A deviza-államadósság kockázatainak csökkentése érdekében az ÁKK Zrt. swap műveleteket köt, amiből az adósságállomány részét képezik az ezen ügyletek után az ÁKK Zrt.-nél elhelyezésre kerülő fedezeti összegek (az ún. mark-to-market betétek) az egyéb kötelezettségek soron. Az elmúlt években az egyéb devizák (főként az USD, illetve a CHF) jelentősen felértékelődtek az euróhoz képest, az emiatt keletkező többletadósságot viszont a swapkötéssel sikerült kizárni. A vizsgált időszakban az egyéb kötelezettségek állománya 18,6 milliárd forinttal csökkent, és november végén 737,3 milliárd forintot tett ki, ami a teljes államadósság 2,9%-át teszi ki.

2. Kamatok, hozamok alakulása

A diszkontkincstárjegyek novemberi aukcióin a havi átlagos fedezettség az előző havi 2,5-ről 2,6-re emelkedett. *A kötvényaukciókon* a fedezettség az előző havi 4,2-hez képest nem változott.

A 3 hónapos diszkontkincstárjegy utolsó novemberi aukcióján az átlaghozam az egy hónappal korábbi aukcióhoz viszonyítva 12 bázisponttal csökkent, és 0,25%-ot tett ki. *A 12 hónapos kincstárjegy* utolsó novemberi aukcióján a kialakult átlaghozam 0,47% lett, amely 4 bázisponttal alacsonyabb az októberi értéknél.

A 3 éves kötvényaukción a hozam 7 bázisponttal 1,22%-ra csökkent az utolsó októberi aukción kialakult átlaghozamhoz viszonyítva. *Az 5 éves kötvény* utolsó novemberi aukcióján az átlaghozam 2,18%-ot ért el, ami 40 bázisponttal magasabb az utolsó októberi aukcióhoz képest. *A 10 éves kötvény* 3,51%-os átlaghozama 54 bázisponttal haladta meg az utolsó októberi aukción kialakult átlaghozamot.